Ahir, avui, demà

Avui ens trobem –el planeta es troba– enmig d'una crisi sistèmica que va començar a insinuar-se a mitjans dels setanta i que es va manifestar en el 2007, i una crisi sistèmica es produeix perquè el model economicosocial que s'ha estat utilitzant s'esgota perquè ja ha donat de si tot el que podia donar de si. I no: no es pot arreglar, perquè es troba estructuralment mort i ha de ser substituït per un altre; l'última vegada que això va passar va ser en la Depressió.

A efectes pràctics això significa que en un horitzó de temps previsible, no menys de 75 anys, no tornarem: no tornarem a res semblant a "el món va bé", per molts estímuls que es produeixin, per moltes amfetes que s'injectin. Per què? Doncs perquè les raons, les bases, els elements que van possibilitar allò se n'han anat per no tornar. Insisteixo, com a mínim en 75 anys, que ha estat el temps de vigència del model que ara s'ha mort: 1933–2007 (i penso que serà molt més perquè mai en els últims 2.000 anys no hi ha hagut res semblant al període 1950–1973, absolutament res).

El problema és que es continuen usant les mateixes paraules per voler dir coses totalment diferents. En 1962, recuperació significava anar a més d'allò que ja s'havia anat perquè era possible anar a més. En el 2015 recuperació ha de ser entesa com a fi de la volatilitat, com a estabilitat, com a fi del desordre. Al 1962 recuperació no era augmentar l'ocupació del factor treball perquè ja hi havia plena ocupació; al 2015 recuperació no és reduir l'atur perquè la tecnologia substituirà, ja l'està substituint, treball per capital.

Llavors, què està passant? Doncs el que està passant és que s'està dissenyant i engegant un nou model economicosocial i les transicions sempre són complicades, màxim quan s'està transitant des d'una època en la qual tot era

possible i en la qual es tenia tot el que es volia a una altra en la qual s'haurà de mirar el cèntim, el gram i el centímetre; d'una en què l'abundància i despesa eren la norma a una altra en què l'escassetat i l'eficiència (robotització, treball flexible –precari, subempleat–, salaris vinculats al valor generat) ja és la normalitat: la nova normalitat.

Però aquestes coses no es diuen perquè sonen malament, cabregen la ciutadania, és a dir els votants (i encara és necessari que la gent voti), poden donar motiu no a protestes: les protestes ja no estan de moda, però sí a mals rotllos, i el que de moment la població ha de fer és seguir desitjant creure que "la crisi ja s'ha acabat"; i quan faci falta ja sortirà Mr. Draghi dient que farà el que faci falta fer ja que del que ara es tracta és d'acabar d'implantar el nou model i després ja s'anirà fent; al 2020, sí: quan s'han d'haver complimentat ja tots els compromisos adquirits.

O sigui que prenguin-s'ho amb calma: res no poden fer, tan sols esperar; i acostumin-se a aquest tobogan d'"ara sembla que ja sí"–"no, encara no". Però no creguin que no es fa res: es va fent, per exemple: a Europa ja se sap el que s'ha de fer per liquidar / sanejar un banc: des de l'1 de gener. Gairebé res!

Publicat a:
-L'econòmic 14-02-2016 Pàgina 43

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/noticia/article/4-economia/18-economia/940407-ahir-avui-dema.html?cca=1&piwik_campaign=

rss&piwik_kwd=nacional&utm_source=rss&utm_medium=nacional&utm_campaign=rss&f=El+Punt+Avui